

Aleg 120

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o uzupełnieniu regulacji Dniestru między
Rozwadowem a Żurawnem.

Wysoki Sejmie!

Regulacja Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem podjęta w myśl ustawy z dnia 1. maja 1893 na podstawie projektu rządowego z r. 1886 nie została w zupełności wykonaną, gdyż preliminowana suma kosztorysowa 3,200.000 K z powodu wzrostu cen materiałów i robocizny, tudzież potrzeby wykonania robót w znacznie-szych rozmiarach okazała się niedostateczną.

Wedle projektu c. k. Namiestnictwa z r. 1909 udzielonego Wydziałowi krajowemu przy odezwie c. k. Namiestnictwa z dnia 8. września 1910 l. VIII b. $\frac{1.906}{66}/3$ przedstawiają się koszty uzupełnienia robót na powyższej przestrzeni Dniestru długości 48.62 km, jak następuje:

a) Koszta budowy:

1. 31.450 mb tam równoległych kamiennych	869.916 K. 80 gr.	
2. 48 741 mb tam równoległych, poprzeczek, zamknięć, skrzydełek faszynowych	1,495.764 „ 89 „	
3. 248 sztuk wykopu skrzyń dla tam	16.058 „ 46 „	
4. 660 mb wykończenia przekopów	5.628 „ — „	
5. 184 mb mostów stałych i 22 sztuk mostków na drogach holowniczych	86.400 „ — „	2,474.000 K 95 gr.

b) Roboty dodatkowe: (sadzonki, namulniki, czyszczenie koryta itp.) 5% z kosztów robót (z wyłączeniem kosztów budowy mostów)

119.380 „ 05 „

c) Konserwacja: 5% jak wyżej

119.380 „ 05 „

d) Koszta zarządu: 9% z sumy a), b) i c) tj. z kwoty 2,712.761 K 05 gr.

244.148 „ 49 „

e) Nieprzewidziane około 1.5% tej sumy

43.090 „ 46 „

Ogółem 3,000.000 K — gr.

Całkowite koszty regulacji wynosić będą zatem 6,200.000 K, czyli 127.519 K od 1 km.

Ponieważ w myśl rozporządzenia wykonawczego z dnia 2. lipca 1894, Dz. u. kr. Nr. 71, 15-letni okres budowy skończył się w r. 1907 i w tym czasie datki państwa i kraju zostały w zupełności wypłacone, wstawiło c. k. Ministerstwo robót publicznych, ażeby robót nie przerywać, dotacje po 50.000 K. do budżetów państwowych (nadzwyczajnej dotacji wodnej) w latach 1908 do 1913, Wysoki Sejm zaś uchwalił w budżecie r. 1908 na ten cel zasiłek 50.000 K. na rachunek datków, jakie będą unormowane ustawą zapewniającą wykończenie robót.

Ponieważ wykończenie regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem jest warunkiem skuteczności podjętej przez Wydział krajowy regulacji górnego Dniestru od Kornalowic do Rozwadowa, tudzież odwodnienia bagien naddniestrzańskich, przedłożył Wydział krajowy Wys. Sejmowi w r. 1910 projekt ustawy zapewniającej wykończenia regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem przez Administrację państwa kosztem 3,000.000 K. przy 40% udziale kraju i państwowej dotacji wodnej, a 20% udziale państwowego funduszu melioracyjnego w kosztach, który to rozdział kosztów unormowany już został ustawą z dnia 1. maja 1893, Dz. u. kr. Nr. 33. Datek 40% kraju i państwowej dotacji wodnej wynosić zatem będzie po 1,200.000 K, 20% datek zaś państwowego funduszu melioracyjnego 600.000 K. C. k. Namiestnictwo proponuje przeprowadzić roboty w ciągu lat dziesięciu, coroczna zatem rata 40% datku kraju i państwowej dotacji wodnej wynosić będzie po 120.000 K, coroczna zaś rata datku państwowego funduszu melioracyjnego po 60.000 K.

Gdy Wysoki Sejm nie powziął w tej sprawie uchwały, przedkładamy ponownie ten projekt z uwagą, że I. rata 40% zasiłku krajowego, względnie uzupełnienie I. raty tego zasiłku (po strąceniu kwoty 50.000 K., uchwalonej przez Wysoki Sejm w budżecie r. 1908) wstawioną zostały do preliminarza krajowego na r. 1914.

Nadmieniamy przytem, że gdy skutek regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem nastąpiło znaczne pogłębienie łożyska i obniżenie zwierciadła wody, co wpływa ujemnie na wegetację wysoko cenionych pastwisk nadbrzeżnych, okazuje się potrzeba przy projektowanej budowie drogi wodnej Wisła-Dniestr skanalizowania tej przestrzeni Dniestru, zamiast budowy kanału lateralnego, czem osiągnie się podniesienie zwierciadła wody i przywrócenie produktywności pastwisk.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Alegat. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy o uzupełnieniu regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy :

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Tadeusz Pilał w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U S T A W A

z dnia o uzupełnienie regulacji Dniestru między
Rozwadowem a Żurawnem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem
Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§. 1.

Uzupełnienie regulacji Dniestru na przestrzeni od Rozwadowa do Żurawa rozpoczętej i częściowo wykonanej na mocy ustawy z 1. maja r. 1893, Dz. u. kr. Nr. 33, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełniających robót tej regulacji ma służyć projekt rządowy z r. 1909, preliminujący kosztą budowy na 3,000.000 K.

Adminstracya Państwa jest jednak upoważnioną do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Wydziałem krajowym, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokrywane będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony :

- 1) z datku państwowego funduszu budowli wodnych w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów w kwocie 1,200.000 K.
- 2) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ustęp. 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116, w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów budowy, t. j. w kwocie 600.000 K.

Obydwa te datki państwowe mają być wypłacone z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

- 3) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, w kwocie 1,200.000 K.

Datki konkurencyjne, do których mogą być pociągnięci

właściciele graniczących nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych, w myśl postanowienia § 61. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca r. 1875, Dz. u. k. Nr. 38, służyć mają na częściowe pokrycie 40%-go datku funduszu krajowego.

§. 4.

Wysokość i terminu płatności corocznych rat datków państwa i kraju oznaczy Administracja państwa wspólnie z Wydziałem krajowym.

§. 5.

Co do utrzymania wykonanych robót obowiązują postanowienia §. 5. ustawy z dnia 1. maja 1893. Dz. u. kraj. Nr. 33.

§. 6.

Wykonanie uzupełnienia regulacji jak i zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Administracja Państwa.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym, któremu przyznaje się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wykonywania tego wpływu oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania krajowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze, z dnia 2. lipca 1894. Dz. u. kraj. Nr. 71.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom robót publicznych rolnictwa i skarbu.
